

15 LIVET
PÅ LAND

FN's 17. Verdensmål: Livet på land

Livet på land og *DET HUL AF LYS*

Lektion 1

Plan for lektion 1

- Kreativ introduktionsøvelse (15 min.)
- Tematisk indledning (25 min.)
- Pause (5 min.)
- Tekstanalyse i matrixgrupper (25 min.)
- Fremlæggelse af 5-minutters oplæg i matrixgrupper (20 min.)

Kreativ introduktionsøvelse (15 min.)

Du skal nu udføre en introduktionsøvelse til emnet om “Livet på land og *DET HUL AF LYS*”. I skal sætte jer til rette udendørs. Medbring papir og blyant. Nu er opgaven:

- Tegn, hvad du forbinder med naturen og “livet på land”. Lad dig inspirere af dine omgivelser.

Når øvelsen er færdig, gemmes tegningen (der kan evt. tages et billede af den). Tegningen skal bruges i næste lektion

▸ Tematisk indledning (25 min.)

Følgende slides er en tematisk indledning til emnet, herunder introduktion til romantikkens natursyn og klimalitteratur.

▶ Fællesøvelse (7 minutter)

I skal nu arbejde med det 15. verdensmål i forbindelse med bogen *DET HUL AF LYS*. I skal først:

1. Se de første 2 minutter af kampangefilmen

Derefter skal I danne en dobbeltcirkel på gulvet og skifte makker, mens I parvist besvarer spørgsmålene:

1. Hvordan fremstilles naturen i filmen?
2. Hvilke virkemidler bruges til at understøtte filmens budskab?
3. Hvorfor går man så meget op i, at bevare naturen som den var? Og hvorfor kan vi bare ikke affinde os med, at naturen ændrer sig?

Refleksionsspørgsmålene tages herefter op i plenum.

15. Verdensmål - livet på land

FN's verdensmål → global udviklingsdagsorden, der består af 17 mål.

Verdensmål nr. 15 består blandt andet af:

- At sikre bevarelse af jordens økosystemer
- At sikre jordens skove og at stoppe skovudryddelse
- At bekæmpe ørkendannelse
- At stoppe tab af biodiversitet
- At stoppe krybskytteri og salg af ulovlige dyr og planter

DET HUL AF LYS, kapitel 17: kunst og litteratur om det 15. verdensmål.

Ord: Peter Laugesen

Billede: Ole C. Hansen

Diskussionsspørgsmål til klassen:

2 minutter: Diskutér i par

Hvorfor er det vigtigt at tale om klimaforandringer og menneskets forhold til naturen i litteraturen?

► Klimalitteratur

Klimalitteraturen:

- Reagerer på klimakrisen og menneskelig påvirkning af naturen
- Ser mennesket som en størrelse, der påvirkes af sine omgivelser → interesse for klima og natur
- Betragter mennesket som afhængigt af naturen, klimaet og dets kredsløb
- Er højaktuelt i samtiden: bekymringer for klimaforandringer afspejles i litteraturen

▶ Klimalitteratur

- Skaber rum til refleksion over menneskets rolle i verden → opløsning af den antropocentriske tænkning (mennesket kan ikke hæve sig over vores ikke-menneskelige omgivelser)
- Undersøger reaktioner, følelser og holdninger til klimakrisen
- Fremskriver nye måder at forestille os og forstå klimakrisen sprogligt på

▶ Romantikens natursyn

Om romantikkens natursyn:

- Naturen fremstilles idyllisk og harmonisk og sættes i forbindelse med gud → naturen er besjælet
- I universalromantikken: Idealet er samarbejde mellem menneske og natur - organismetanke - alt er ét
- Alt er en del af naturen, dvs: alt er forbundet, monisme

Friederich von Schelling: "*Naturen er ubevidst ånd, og ånden er bevidst natur*" → natur og bevidsthed hænger sammen

Rousseau: Naturen er det uspolerede og oprindelige, mens kulturen har spoleret mennesket.

▶ PAUSE (5 min.)

Tekstanalyse i matrixgrupper (25 min.)

I skal nu analysere en række af teksterne i *DET HUL AF LYS*, kapitel 17. Klassen inddeles i 8 grupper, hvorefter hver gruppe arbejder med den givne tekst.

Gruppe nr.:	Medlemmer:	Tekst:
1	*angiv gruppemedlemmer*	1
2	*angiv gruppemedlemmer*	1
3	*angiv gruppemedlemmer*	2
4	*angiv gruppemedlemmer*	2
5	*angiv gruppemedlemmer*	7
6	*angiv gruppemedlemmer*	7
7	*angiv gruppemedlemmer*	8
8	*angiv gruppemedlemmer*	8

► Tekstanalyse i matrixgrupper (25 min.)

I skal til jeres tekst forberede et 5 minutters oplæg, som dækker følgende:

- Tekstens form
- Tekstens natursyn og/eller syn på menneskets forhold til naturen
- Perspektivering af teksten til romantikkens natursyn

Individuelle fokusspørgsmål

Tekst 1: Hvilken funktion har de intertekstuelle referencer i teksten?

Tekst 2: Hvad menes med “væksten”?

Tekst 7: Hvad symboliserer henholdsvis delfinen og dyrepassereren?

Tekst 8: Hvad er “det hul af lys”?

▸ Fremlæggelser i matrixgrupper (20 min.)

Nu skal I fremlægge jeres 5 minutters oplæg i matrixgrupper

Tak for i dag

Lektion 1 - afsluttet

Lektie til næste gang: Studielæs teksten “Der er så dejligt ude på landet” Af Dan Turèll:

<https://www.youtube.com/watch?v=b6zsG1MtEUM>

Der er så dejligt ude på landet, Dan Turèll og sølvstjernerne I

Der er så dejligt ude på landet

Det er der bare´

Det er oplæst og vedtaget

Det lærte jeg allerede som barn og mange voksne gjorde sig stor umage og fik sved på panden for at

lære mig det

Forældre, lærere, danskbøger, familiemedlemmer, avisernes bagsider gentog gang på gang

Hvor dejligt der var ude på landet

Man læste tit historier om det

Somme tider sang man sange om det

Der er så dejligt ude på landet

På landet er de rigtige pruhheste PRUUUUUH og muhkøer med mælk i og øfgrise OINK

Og de giver alle dyrene mad hver dag og kæler for dem og klapper dem

Lige indtil de slagter dem

På landet har de høns og kyllinger KYKELIKYYY

På landet har de kornmarker

De har også mange fluer på landet

Fordi der er så meget lort på landet

Hestelort, kolort, griselort, hønselort

Som alt sammen bliver brugt

Landet er fuldt af lort og af blod

Hvis der ikke er et dyr der skal slagtes eller et der skal have unger

Så skal koen kælte, så skal hesten fole, så skal lammet lemme, så skal hønen ægge

Og så skal de alle sammen i den sorte gryde

Der er så dejligt ude på landet –det er der altså

Derude hvor landmænd og koner i små forskellige landbrugsudlejede zoner og de gifter sig,

De får børn VRÆÆL, de er rigtig klar til at tage deres tørn

Der er så dejligt ude på landet VRÆÆL

De står i lort og blod til halsen, den rette hylde er foret med gylle

Så er de meeget tættere på det virkelige liv

Der er så dejligt ude på landet, Dan Turèll og sølvtjernerne II

De lever med naturen

De er meget kritiske overfor den, og lægger ikke skjul på deres mening,

Men de lever med den, og af den, og de får beskidte hænder af det

Der er fuldt af møj og halm og hør på landet

Der lugter som toiletterne på hovedbanegården når de sanker i lo og lade

Og mejer markerne så tofterne står tomme

Og det gør de ustandselig

De har aldrig fri derude på landet

Bondemanden han har altid travlt på sin bondegård

Hver gang han vil have et lille hvil er der tusind ting at gøre

Men om aftenen når solen er så rød mor har de et par timer

Far tager ned så tung en bog, far fatter sutterne, mor pusler putterne, væggene lidt skæve står,

Og dyrene venter i staldene imens og er lidt nervøse,

Man ved jo aldrig om der er en enkelt ræv fra folkeeventyret i live nu

Der er så dejligt ude på landet

Der er kornet 'kårnet' og det er solmodent og gyldent

Og der er plovfurerne, motorvej miniature

Endnu en stund så dræger den danske rug

Og dybbøl møller maler vel endnu

Og hvede havre byg og byggegadekær' sk idyl

Tyk hygge, bindings-værk-stok-rose-lykke

Der er så dejligt ude på landet

Det siger jeg dig edder drønhyleme makker

Sommetider holder de fester og høstgilder

Og karlene og pigerne spiser sammen du

På en meget mere ægte og landlig måde end vi andre kan

Der er så dejligt ude på landet

Der har vi rod, der har vi roer og der har vi ro

Derfra bacon kommer, dertil vi tager hver sommer for at vende tilbage med tommer lommer

Uden landet ingen bøf, ingen skinke, intet æg, intet brød

Selvom det så er kontorer i byen der afgør hvor meget og for hvad og hvor længe den går

Der er så dejligt ude på landet

Så dejligt at man kan arrangere udflugter til det,

så skolelærere kan vise de stakkels små børn fra byen hvordan det rigtige land er

Så dejligt at man kan male det og hænge det op i en ramme i en toværelses lejlighed på Nørrebro

Så dejligt at man kan tage billeder af det år ud år ind

Der er så dejligt på landet

Engang bestod Danmark slet ikke af andet.

15 LIVET
PÅ LAND

FN's 17. Verdensmål: Livet på land

Livet på land og *DET HUL AF LYS*

Lektion 2

Plan for lektion 2

- Introduktionsøvelse i par (10 min.)
- Sammenlignende analyse af egen tegning og Ole C. Hansens værk (10 min.)
- Podcast i naturen (30 min.)
- Pause (5 min.)
- Arbejde med fælleslæsning (35 min.)

Introduktionsopgave i par (10 min.)

Gå sammen i klassen to og to. I skal nu arbejde med følgende refleksionsspørgsmål ved tavlerne:

- Se på Ole C. Hansens værk og skriv jeres refleksioner ned undervejs. Tænk over:
 1. Hvad får værket dig til at føle?
 2. Hvad tror du værket forestiller. Giv flere bud?
 3. Hvad tror I, kunstnerens budskab med værket er?

Sammenlignende analyse (10 min.)

I skal nu lave en individuel analyse, hvor det primære formål er, at sammenligne jeres eget værk fra sidste lektion med Ole C. Hansens værk (s. 176). Overvej:

1. Hvad er forskellen på din egen tegning og Ole C. Hansens værk?
2. Hvad er forskellen på de følelser, du får, når du ser på de to værker?
3. Hvordan kan de to værker perspektiveres til henholdsvis romantikkens og nutidens natursyn?

Podcast i naturen (35 min.)

I skal nu lytte til en podcast, der handler om *DET HUL AF LYS* samt en række dertilhørende opgaver. Mens I lytter til podcasten, vil der komme en række opgaver, I skal lave. Podcasten skal høres udendørs - ellers kan opgaverne ikke fuldføres. På jeres tur skal I medbringe:

- Papir
- Blyant
- Høretelefoner
- Smartphone

Link til podcast: <https://youtu.be/kKoK9cGpI2o>

▶ PAUSE (5 min.)

▶ Fælleslæsning (35 minutter)

Arbejde med lektien til denne lektion “Der er så dejligt ude på landet”

20 minutter

Fælleslæsning i læsegrupper ved individuelle rulletavler/whiteboards. Der vælges henholdsvis en noteskriver, en moderator, mens de resterende er samtalepartnere. I skal i jeres fælleslæsning runde følgende punkter:

- Hvilken rolle spiller ironi og sarkasme som retorisk virkemiddel i teksten?
- Hvilken funktion får de intertekstuelle referencer? Hvor mange kan I finde?
- Hvordan ser I, at teksten er en underminering af romantikkens naturstrømning?

15 minutter

Lav nu jeres egen perspektivering af denne tekst, til en valgfri tekst fra kapitel 17 i *DET HUL AF LYS*. Skriv fælles noter på tavlen.

Tak for i dag

Lektion 2 - afsluttet

